

POKROK ZÁPADU

SEMI-WEEKLY EDITION. Published by National Printing Co., 509-11 So. 12th St. — Tel. 1008.

Subscription, by mail, \$2.50 per year. Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - - Národní Tiskárna 509-11 12. ulice. — Telefon 1008.

Hlavní redaktor: - - J. Rosický

Předplatné: V místě s dodávkou do domu, bez přílohy, \$3.00; s přílohou, \$3.50; Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez přílohy, \$2.50; s přílohou, \$3.00; Kruhovou Amerikou, \$3.50; Do Čech bez přílohy, \$4.00; s přílohou, \$4.50; Každý předplatitel oprávněn je k premlu.

Oblázky.

Drobné a různé oblázky uveřejňujeme pouze tehdy, když peníze k objednavce přilohou jsou. Za drobné oblázky obvykle velikosti nepřevyšující páté, čítáme 75 centů za řádek. Každá oblázka, bláhování, smrti a jiná, která má být placena za každé uveřejnění, nechť k. Proto přílohu objednavce tolik peněz, jak velkou oblázku máti si přeje. Čeny oblázků na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilký peněz

Jsou nebezpečnější, když se koupí na poště než expresem "Money Order" a ty nám se zadá. Tedy v registrujeme dopise, a nebyť u bankovní jest zasluka listu. Každé peníze platí "checkem" na bank, neboť každý e se centů více, proto je tolik musíme platit banku za kolekt, a nebť ar koupí směnkou (draft) na Omaha, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přilohu též 1. a 2. řadyové koliky. Všechny zásilký nesmí být zasílány pod jednoduchou adresou pouze takto:

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, Nebr., 3. října 1899.

JAKOU MOC MÁ ORGANISACE DÉLNICKÁ, osvědčilo se opět v Chicagu, kde panstvo muselo učiniti po vůli dělnictvu a zahoditi základní kámen, pro vládní budovu tesaný dělníky neorganizovanými. Na místě kamene "skébského" bude tam položen "uniový" a tím jest vyhověno pňání dělnictva. Inu, ve spojení je síla.

FILIPINCI SE POČINÁJÍ SVÁŘITI A TU SE nelze ubrániti podezřením, že ony sváry mezi nimi mohly býti vyvolány penězmi americkými. Najdou se v každém národu lidé nízkých povah, kteří za úplatek zradí i vlastní krev. Pro důkaz se ohlédněme jen mezi námi omázkými Čechy a seznamě ihned, že Hromádkové jsou také mezi Filipinci možní.

VYKLADÁNÍ A OTÁČENÍ ZÁKONŮ SE žene v Americe až do krajnosti. Zločinec může uniknouti zaslouženému trestu jen pro technickou chybu, jako se stalo zde v Omaze při soudu s černochem Givensem. Že nestálo v žalobě totéž slovo, jaké obsahuje zákonník, musel býti zloděj propuštěn. Ne dle ducha, ale dle písmeny zákona se jedná a pak se divme, když zločinec unikne zaslouženému trestu, zvláště když je bohatý.

ZDEJŠÍ "BEE" SI NECHALA Z NEW Yorku telegrafovatí od jistého Welshanse, že vítězná brána, postavená tam na počest Deweyho, nevypadá větší, než zdejší na výstavě. Na new-yorskou bylo vynaloženo \$50,000, kdežto omázká stála jen \$6,000 a tu by bud museli v New Yorku hodně mnoho za vše počítati, nebo ten pan zpravodaj rozumí vítězým bránám a uměleckým pracím na nich, jako koza petřelí.

ODSOUZENÍ KAPITÁNA CARTERA, který okradl vládu asi o 2 miliony dolarů, dalo na sebe dlouhou čekat. Vládní orgány to omlouvají, že prý se chtěla dáti Carterovi všechna přiležitost k obhajobě, zatím ale příčina otálení toho spočívá někde jinde. Carter nebyl sám zlodějem, větší část lupy onoho si přivlastnili jíní, ovšem že mocní pánové. Bezpochyby ti svým vlivem docílili odložení trestu, když mu zabrániti nemohli. Co zatím odsouzenec bude pykati za hříchy své i cizí, budou ti vyšší zloději požívatí spokojení výsledky lupy onoho.

NA JINÉM MÍSTĚ PRINÁŠÍME OHLÁSKU pozemků v Polk County, Missouri. Státu tomuto nebyla dosud věnována dostatečná pozornost se strany těch, kdož domov hledají. Stát ten jest na rozhraní mezi státy severními a jižními. Okres Polk leží v stejné poloze jako jižní Kansas, a nebť již Illinois a stát Missouri proslul jest jak svou úrodností, tak i vhodností ku pěstování ovoce. Pan J. Em. Kroupa, bývalý redaktor zdejší "Osvěty", předsídlil se tam minulý měsíc a jak vysvětlí se sdělení jeho v čísle minulém, učinila na něho krajina ta dobrý dojem. Zdá se nám, že by ti, kdož ohlíží se po novém domovu, neměli přehlédnouti Missouri a měli by se přivěděliti, jestli by nebyla krajina ta vhodnou pro ně.

Schurman o Filipinech.

Jacob C. Schurman, president university Cornelloy, byl vyslán Filipiny s vládní komisí, která měla vyšetřiti tamní poměry. Přinesli jsme jeho vyjádření o souostroví tom a jeho obyvatelstvu, nyní však podáváme také jeho mínění o politice, týkající se ostrovů těch. Při zahájení vyučování na universitě, promluvil ku studentstvu asi následovně:

Když jsem se před rokem vyslovil, že bychom neměli Filipiny anektovati, byl jsem za to s mnoha stran odsuzován; avšak události se střídaly tak rychle, že nebylo ani času k uvážování o té záležitosti. Při uzavírání míru se Španělskem byla vláda naše veřejným míněním donucena, aby Filipiny od Španělska převzala. Nyní pak nám předléhá otázka: Co máme činiti s Filipiny? A otázka ta nemůže zodpověděna býti jiným, než presidentem a kongresem, my pak se můžeme nadíti, že bude také moudře rozřešena.

Mezi rozpínavostí Spoj. Států a Velké Británie jest veliký rozdíl, zvláště co se týče Indie. Obyvatelstvo Spoj. Států jest stejné, kdežto obyvatelstvo Indie různé. Američtí ať v New Yorku, nebo v Oregonu, vládnou sobě sami, kdežto Indové jsou drženi v celovosti jen mocným ramenem cizím. Amerika vzrůstala z venčí, Anglie se zvětšovala výbojem. Naše svrchovanost nad Filipinci jest zcela rozdílná od dřívějšího zvětšování. Sřístí se Spoj. Států od Atlantu k Pacifiku, dělo se v krajinách nezalidněných, kdežto Filipiny jsou četně obydleny Malajci, kteří zem tu již dlouho obývají.

Některé naši občané mluví o Filipinech, co o našem majetku a dokazují, že můžeme s nimi činiti co si přejeme. Toto jest příliš barbarické stanovisko a nelze ho s vážností pojímati. Výrazy "vlastnictví a majetek" jsou zbytky barbarismu, pakli se jich užívá ve vztahu jednoho národa k jinému. Vrchní vláda na Filipinech nevládní ničeho, jen má zodpovědnost za pořádek. Náš poměr k Filipinám nebude správně pojímán, pokud si budeme pléstí pojem vlády s pojmem vlastnictví. Následkem smlouvy pařížské máme jen právo vládnouti, nebo napomáhati u vládě na Filipinech. My však jsme se až posud nedostali ani k první povinnosti vládní, ku potlačení povstání a k zavedení pořádku a pokoje.

V dějinách vlád koloniálních není důkazu, že by zisk státu nebo občanstva jeho, byl výhradním účelem kolonisačním, máme dosti důkazů, kde taková politika vykořisťovací, vedla jen ku vzpourám a neštěstí. Bude-li se národ chtít jen z kolonií obohaciti, očekávej vše; když ale bude napomáhati blahobytu osad, získá si v zámožném jeho obyvatelstvu jen výhodné odbíratele.

Vrchní vláda musí býti na ostrovech Filipinských vykonávána zástupci a ti musí býti pod jedinou zodpovědnou hlavou. Schlédáme pak brzy, jak mnoho za takové správy se dá s obyvatelstvem tamním docíliti. Filipinci se mne často tázali, zda naši úředníci jsou lepší než španělští a v tom ohledu nám jen nedověřují. Musíme jejich nedůvěru vyvrátiti dokonalým úřednictvem a očekáváme, že to také dovedeme. Pravím však s důrazem, že dobrý výsledek naší vlády na Filipinech závisí více na muži, jež tam v čele zeměsprávy postavíme, než na kongresu.

Proč máme vládu svou šifiti na cizí země a národy? Dle mého mínění jedinou omluvitelnou příčinou toho jest, abychom zavedli v připojených zemích dobrou vládu, povznegli lid tamní v ohledu civilisace a naučili jej ovládní sama sebe tak, aby se konečně stal spásobílym k samosprávě, ať již úplně samostatně, nebo pod vyšší mocí. Tak jako konečným cílem jednotlivce jest zdokonalení, cílem společnosti pak jest bohatství, tak jest konečným cílem politické obce neovislost. Pokrok vzdělanosti a správy, aby lid některý byl udržen ve stálé podřízenosti nebo jen odvislostí od jiného lida. Tuto pravdu seznała Anglie, když o ní dostala ponaučení zdejším povstáním své první državy. Na ostrovech Filipinských jest našim cílem vzdělání a povzdělati obyvatelstvo a naučiti je samovládě. Nesmíme tam zahájiti politiku ničivou, třeba tam svoji svrchovanost i mocí zaváděti. Nesmíme obyvatelstvo tamní ani utlačovati, aniž opustiti, musíme však poctivě a s ním pracovati na docílení spravedlivé a pevné vlády, v níž oni budou bráti stále větší účastenství dle pokroku a zkušeností nabytých. Pokrok lidu ve vzdělání a civilisaci, vývin ideí národních, zdokonalení prostředků právních, volnější styky mezi jednotlivými kmeny, srdečný styk domorodého obyvatelstva s Američtí, to vše přiměje Filipince k tomu, že uznají nejlepší politické tradice naše a přijmou je i za svůj ideál.

Bliží se ku konci.

S nastávajícím podzimem blíží se ku konci výstava Větší Ameriky a s ní zmizí krásné bílé město na březích řeky Missouri. V několika týdnech nebude více oněch nevyrovnaných výtvorů stavitelského genia, zručného sochaře, uměleckého zhotovitele a vynalézavého elektrika a společně jejich úsilí bude a zůstane již jen krásným snem minulosti. Málo je těch, kdož zřeli krásy stavitelství a umění zahraničnického kol malebné laguny a čarovaný to večerní osvětlení skorem stotisícem žárovek, aby se nebyli cítili jakoby pteněni do kouzelné říše pohádek a každý z nich dojísta bude litovati, že zmizí jako přízrak pouště návdý. Málo bude dojísta těch, již viděli výstavu loňskou a letošní, kteří se dožijí opět nějaké velké světové výstavy zde na západě. Kdežto doby nynější bude vyprávěti v dobách budoucích s našdem potomkům svým o tom, čeho byli svědky, co viděli vlastním zrakem svým v miadých letech svých a výstavy obě zanechají dojísta dojem a upomínku pro dobu dlouhou. Budovy nynější výstavy byly již prodány za \$50,000 společností, kteráž je počne bourati s prvním listopadem a výstaviště samo uvedeno bude v původní svůj stav. Ti, kdož posud nepoužili příležitosti výstavu navštívití, obzvláště ti, kdož ani loni se výstavě neúčastnili, neměli by děle otáletí a použití nejbližší příležitosti, kteráž se jim naskytne v dnech, kdy budou snižené ceny do Omahy. Ač výstava letošní nemůže, co se výstavek samých týče, rovnati se loňské, přece snesen tu nesmírně bohatý materiál, který zajímáti musí každého a kterýž důkladně sobě prohlédnouti nebylo by možno, i kdyby se mu věnovalo několik týdnů. Jest tu viděti dost a dost zajímavého. V budově, kde loni byla výstava vládní, nalézá se na stotisíc různých pamětihodností ze všech dob dějin amerických. Jsou tu různé upomínky na Lincoln, Garfielda a jejich násilnou smrt, na Washingtona a zápas o neovislost země, na onen dlouhý a bratrovražedný boj, válku občanskou, v kteréž sever a jih americký stály nepřátelsky proti sobě v největší a nejdělnější větce tohoto století, vyjma válku napoleonskou, a vůbec ze všech pamětihodných dob země této. Budova krásných umění, obrazárna totiž a výstavka soch jsou skoro tak zajímavými, jako loni. Budova hospodářská nemá ovšem výstavku takovou jako byla loňská a přece nechýbí tu na mnoho zajímavých předmětůch. Budova průmyslová není též tak obsazena jako loni, však jest tu mnoho předmetů, jež stojí za vidění. Zmíním je pouze o pěti tisícových válečcích, jež byly též ve výstavě vídeňské a pařížské. Ve výstavě koloniální poutá především hojná sbírka živočišstva, muší a lastur i nástrojů a jiných předmětů z Filipín. V zábavné části výstavy, v Midway, samotná vesnice filipínská již stojí za to, aby k vůli ní cesta z daleka sem konána byla. Předvádí se nám tu totiž Filipinci tak jak jsou, jak žijí, šatí se a baví. O jiných pozoruhodných a návštěvy zasluhujících zábavných místnostech ani se nezmiňujem. Kdo ještě výstavu nenavštívil, měl by co nejdříve tak učiniti a děle neodkládati, neboť co zde tentokráte viděti může, dojísta nikdy a nikde více neuvidí.

Z Hlavní Úřadovny Z.Č.B.J.

Čteným řádům Z.Č.B.J. se tímto oznamuje, že opět bude do Jednoty uveden nový řád a sice Tábor, číslo 74, v Pleasant Hill, Neb., dne 8. října 1899. Veškeré dopisy a blahopřání buďte zasílány na Frank Feal, box 54, Pleasant Hill, Saline Co., Nebraska. Joe Zábada Alois Bláha

NEBRASKA.

V Tekamah odsouzen byl farmář T. N. Te Poel pro týráni svých dítek k pokutě \$25 a útraty, celkem \$75.05.

V pondělí chytily se přístřeší (awning) u lékárny p. Neděly v Crete, zalétlou jiskrou a shořelo. Jiná škoda se nestala.

V Johnstonu spadl brzdař na dráze s vlaku mezi káry, z nichž 4 přes něj přejely a přefízily tělo jeho ve dvě pále.

Přístí neděle bude uváděn opět jeden nový řád do Západní Jednoty a sice v Pleasant Hill. Bude to již řád čís. 74.

Ve Wilber společnost, kteráž před několika léty zbudovala tam pěkný zděný hotel, zbavila se téhož prodejem Dr. Robertsonovi.

V demokratické konvenci okresu Cuming navržen byl znovu za úřad okresního klerka pan A. F. Walla, kterýž úřad ten po minulých dva roky zastával.

V Dorchester spáchala manželka německého farmáře Steinheidera samovraždu zvláštním způsobem. Oběšila se totiž tak, že si splela vrbové větve kol krku.

Krajan Strudl, bydlící blížě tábořského kostela u Howells, přišel k úrazu při mazání větrníku. Byl mu totiž při tom prostřední prst na pravé ruce rozdrcen.

Krajan pan Josef Pojar u Howells namítil 22 buší pšenice po akru a Václav Telecký 21 buší, kdežto jiným sypala mnohem méně. Obata krajané měli semeno z Minnesoty.

Blížě Rising v Butler Co. vyhořel v sobotu přbytek Edwin Hinkleyho a shořelo mu \$4000 v hotovosti, kteréž obdržel za prodání dobytek a jež bál se svěšiti k opatrování bance.

V Columbus přejeta byla vlakem německá stařena Kateřina Boerová. Přecházela trat při přešínování vozů a byla zmáčknuta mezi ně a rozmačkána na drásky.

Zvěrolékař p. J. J. Kraský z Crete byl ustanoven guvernérem za delegáta ku mezistátnímu sjezdu komisí dobytčářských a zdravotních, kterýž se odvívá tento týden ve Forth Worth, Texas.

V okolí Central City bylo ukradeno troje spežení koní. Dvě spežení byla nalezena v O'Neil, kdež prodána byla, jedno za \$190 a druhé za \$200, ale zlodějové dosud chyceni nebyli.

Ve Fremontu vyhořelo skladiště na obilí a v něm jen asi 2000 buší ovsu, korny a ječmene. Elevátor byl již starý a měl býti stržen, ale majitel si jej přece cenil \$2000, na což má jen \$50 pojištění.

V okolí West Point bylo loňského roku mnoho farem nepronajatých, ale letos je najmatelů tolik, že o každou farmu se jich uchází 7-9. Na oblázky v novinách, kde je farma k pronajmutí, došly nabídky až z východních států.

Martin Apparus, který se oběsil nedaleko Columbus, vydal ještě dvě další směnky, na nichž podepsal jméno své manželky, jednu na \$100 a jinou na \$25. Měl vždy dobrý úvěr a poctivě jméno a proto se raději oběsil, aby ušel soudu a ostudě.

Na farmě p. Foldy u Schuyler nabodnul se na násadu podávky Charles Van Housen. Při stohování hodil podávky dolů a tyto zabodly se do země. Spouštěl se pak po provazě k zemi, avšak nějak mu provaz uklouzl a on spadnul přímo na násadu.

V Lyons svázal Karel Snyder kornu do Peaveyho elevátoru nedaleko nádraží, když tu přijel vlak, naložený pískem, a do vozu mu vrazil. Snyder byl odhozen asi 50 stop a omráčen, ale opět k vědomí přiveden, aniž by vážného úrazu utrpěl. Váz však byl rozbit, a oba koně Snyderovi zabiti.

T. Duda v Linwood, Neb., má na skladech vozy, boxy na vozy, kočáry všeho druhu, drtiče, šrotovárky, větráky, pumpy, káďe, stroje na koně a všeho druhu fermení. Krajané učiní dobe, když si u něho prohlédnou zásobu a zeptají se na ceny, než pjdá u jinam koupit. (4t)

V Bertrand vyhořelo nádraží Burlington dráhy úplně i se všim příslušenstvím. Právě se, že budova zapálili tuláci, oheň pak šířil se tak rychle, že agent Zelenáček s manželkou a dítětem sotva vyvázli živem. Přisěchaví muži s 388i zachránili obchodní budovy na blízku se nalézající.

V Kearney vypukl oheň v dřevařském obchodu, kterýž stávil ještě dílnu na bicykle a tři kóly. V tovarně na kola vybuchla nádoba s gasolnoem, výbuchem pak rozmeteny hořící kusy dřev na vše strany. Jeden obarek padl také na střechu banky, která počala již hořeti, ale oheň byl uhašen.

V Columbus spadl rolník, Fred Schautre, s vozu a přerazil si páté. Byl dán do nemocnice, kdež mu lékaři přerážené kosti srovnali a vložili jej do obkladku sádrového. Člověk ten žije a uzdraví-li se, bude to nový důkaz pokročilosti vědy lékařské, neboť až posud se málo případů podobných zdařilo.

V Gordon na závozišti se prohánělo několik mladků na koních, mezi nimiž také 13letý Johnson. Náhle potkali kočár, čehož se kůň chlapců ulekl a shořel j. Nešťastnou náhodou padl Johnson hlavou na konec voje kočár, rozbil si lebku a obličej, a nepřijíždá již více ku vědomí, brzy na to skonala.

Wm. J. Bryan cestuje po státu a každodenně má řeč v jiném místě před četným posluchačstvem. Ve Wilber mluvil před shromážděním asi 3000 lidí a ve Fairbury měl též četné posluchačstvo. Ve svých řečích mluvil více proti politice rozpínavosti a proti trustům, o otázce finanční pak se jen tak mimochodem zmínil.

Asi mli od Hastings shořelo 7 stohů obilí Konrádu Knappovi a zcela nový mláticí stroj, náležející C. A. Dayovi. Stroj nebyl ještě potřebován, žádný oheň nebyl na blízku stohů a tu jest podstatné podezření, že někdo zapálil. Majitel mlátičky nechal zavknouti Christensena a jeho dva syny pro podezření z činu toho, jelikož měl s nimi mrzutost, všichni však byli na záruku propuštěni.

Počasí má mnoho co dělat s trávením, působí na tělo a zamezuje dobré zažívání. Dr. August Koenig's Hamburger Tropfen regulují a přivádí tělo do dobrého stavu.

Předplatte se na knihovnu Americkou pouze \$1.00 ročně.

Zprávy osobní.

Pan F. Kokeš z Valley Co., byl na výstavě minulý týden a navštívil závod náš, jehož rozsáhlosti se podivil.

Pan Albert Cecha, náš jednatel z Dodge, byl v Omaze přes neděli, aby se podíval na výstavu.

Pan Jan Šára z Narka, byl v Omaze min. týden za účelem koupě volů k žiru a měli jsme potěšení s ním se setkati.

Pan Otto Komrs, mladý krajan z Thayer Co., přijel min. týden podívat se na výstavu.

Pan Fitl od Wilber, otec známého krajana ze So. Omahy, radního druhé wardy tamnější, dít u syna svého návštěvou od min. týdne.

Starý přítel našich listů, pan J. F. Sobota, z Praha, Nebraska, spolu se svou manželkou a synem nalézali se minulý týden v našem městě a ovšem navštívili i naši přisárnu. Pan Sobota navštívil zároveň čelné obchody zdejší, aby nakoupil rozličných potřeb.

Pan J. M. Mundil sekretář společnosti českého parního akciového mlýna v Clarkson přijel do Omahy minulý čtvrtek s manželkou aby nejdříve prohlédli sobě výstavu a pak aby též dohlédnul p. Mundil k obchodu. Jak nám sdělil p. M. včera, prodal zde dva nákladní vozy mouky, která těší se velké a zasloužené oblibě.

"Pan otec" Zvoneček majitel mlýnu ve Wilber, Nebr., byl tu koncem min. týdne v obchodních záležitostech a navštívil též závod náš. Pan Z. je vždy vítaným hostem.

Pan Chas. Palda, cestující pro doutníkářský závod otce svého, p. L. J. Paldy z Elgin Iowa, přijel sem na svých cestách v neděli. Jak nám sdělil, obchody jsou všude dobré, tak že jest výsledkem spokojen.

Hus a Žížka.

Krásné dva litografované obrazy, představující české velikány Husa a Žížku, hodící se pro spolkové a veřejné místnosti, jako i pro rodiny, máme nyní na skladech. Prodáváme je oba po \$1.00, a nebť co premii k Pok. Západu za 50 centů. Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Velkoobchodníci a prodáváci všeho.

THE PEOPLES STORE LEADERS OF LOW PRICES 10% FARNAM STREETS, OMAHA. (The Peoples Furniture & Carpet Co.)

Prodej dek a přikrývek.

Koupili jsme přes 50 tuctů dek, jež sloužily za vzorky a stejny počet přikrývek a prodáváme je v tom samém poměru, v jakém jsme je platili, asi 55 centů na dolar. Některé jsou trochu pošpiněné od ukazování a ohmatávání, ale kvalita je nezměněna.

Table with 2 columns: Product description and Price. Includes items like '5 druhů dek', '4 druhy přikrývek', 'DRUH 1. Bílé deky', 'DRUH 2. Bílé deky', etc.

Přineste tuto ohlášku s sebou.

The Economy Grocery Store.

Ušetřte třetinú výloh na živobytí a dostanete čerstvé zboží. Nemůže být ani řeči o zboží starém, my prodáváme zboží příliš rychle. Telefonem 1924 můžete dát objednávku a věnuje se jí pozornost. Abyste mohli tělo vyhodit koupit použíti, přineste tuto ohlášku s sebou.

Table with 2 columns: Product description and Price. Includes items like 'ZDARMA jednu libru dobrá mléka Mocha', 'ZDARMA 1/2 libru dobrá mléka Mocha', etc.